

Postup při dovozu a vývozu GMO

Dovozem a vývozem se rozumí přeprava ve vztahu ke třetím zemím mimo Evropskou unii.

Podmínky dovozu a vývozu geneticky modifikovaných organismů (GMO) stanoví § 25 zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a přímo použitelné právní předpisy EU týkající se GMO spolu s celními předpisy EU a ČR.

A. Povinnosti při dovozu a vývozu GMO

1. Dovozce nebo vývozce GMO je povinen uvědomit ihned příslušný celní úřad a příslušný dozorový orgán dle povahy zásilky (Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Státní ústav pro kontrolu léčiv, případně Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv) o příchodu takového zboží do vstupního místa a umožnit provedení kontroly a poskytnout součinnost. (§ 25 odst. 6 zákona)

2. Dovozce nebo vývozce GMO je povinen předložit celnímu úřadu průvodní dokumentaci, která zahrnuje tyto údaje:

- specifikaci GMO nebo produktu obsahujícího GMO,
- přepravované množství GMO,
- název, adresu, IČ dovozce, případně vývozce,
- název, adresu, IČ dopravce.

(§ 25 odst. 7 zákona)

3. Při dovozu a vývozu GMO nebo produktu obsahujícího GMO z/do třetích zemí (země mimo EU) je nutné celním orgánům předložit zboží k celnímu řízení, v souladu s právními předpisy EU a národními předpisy ČR (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie).

Pro zboží vstupující na celní území Unie se podává vstupní souhrnné celní prohlášení u celního úřadu v místě prvního vstupu, a to ve stanovené lhůtě a předtím, než zboží vstoupí na celní území Unie (celní orgány mohou povolit podání vstupního souhrnného celního prohlášení i u jiného celního úřadu nebo v místě celním úřadem schváleném). Zboží vstupující na celní území Unie podléhá od okamžiku vstupu na toto území celnímu dohledu a může podléhat celní kontrole až do okamžiku změny jejího celního statusu nebo do okamžiku jeho opuštění celního území Unie či jeho zničení. Do této doby se zboží smí vykládat a překládat z dopravních prostředků, pouze pod dohledem celních orgánů a na místech celními orgány schválených. Celní orgány mohou kdykoli požadovat, aby bylo zboží vyloženo a vybaleno za účelem jeho kontrol, odběru vzorků nebo kontroly dopravních prostředků, kterými je zboží přepravováno.

Návrh na propuštění zboží do daného celního režimu podává dopravce, příjemce/vývozce nebo jiná osoba, jejímž jménem nebo na jejíž účet dopravce jedná (např. deklarant), a to některým z těchto způsobů:

1) ústně

a) zboží neobchodní povahy;

b) zboží obchodní povahy, které se nachází v osobních zavazadlech cestujících, pokud jeho hodnota nepřesahuje 1 000 EUR nebo jeho čistá hmotnost nepřesahuje 1 000 kg,

c) produkty zemědělců Unie pocházející z pozemků ležících ve třetí zemi a produkty rybolovu, chovu ryb a lovu, na něž se vztahuje osvobození od cla podle článků 35 až 38 nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla,

d) osivo, hnojiva a produkty k pěstování rostlin a obdělávání půdy dovážené zemědělci ze třetích zemí a používané na pozemcích hraničících s těmito zeměmi, na něž se vztahuje osvobození od cla podle článku 39 a 40 nařízení Rady (ES) č. 1186/2009.

2) písemně – jen v případě DOVOZU (prostřednictvím formuláře jednotného správního dokladu (JSD) – zpravidla v případě jednorázových dovozů),

3) elektronicky (na základě registrace hospodářského subjektu u Celní správy ČR a vydání povolení elektronické komunikace a parametrů komunikace).

Součástí každého podání je předložení veškerých dokladů souvisejících s dovozem/vývozem zboží (zejména faktura, nákladní list, průvodní dokumentace podle § 25 odst. 7 a 8 zákona apod.). Dle TARIC CZ se do kolonky celního prohlášení č. 44 (zvláštní záznamy/předložené doklady/osvědčení a povolení) zapisuje **v případě předložení průvodních dokladů pro geneticky modifikované organismy dle § 25 zákona číslo certifikátu 1012.**

V rámci celního řízení lze uplatnit výhody v souvislosti s nařízením Rady (ES) č. 1186/2009, o systému Společenství pro osvobození od cla (např. osvobození od platby cla u zásilek nepatrné hodnoty – faktická hodnota zboží do výše 150 EUR - osvobození od cla se však netýká alkoholických výrobků, parfémů a toaletních vod, tabáku a tabákových výrobků).

Po provedení celního řízení, jehož součástí je ověřování správnosti deklarovaných údajů, včetně případné fyzické kontroly zboží apod., vydává celní úřad rozhodnutí o propuštění zboží do příslušného celního režimu.

B. Dovoz a vývoz GMO pro uzavřené nakládání a uvádění do životního prostředí

1. Dovážet, vyvážet a přepravovat GMO určené pro uzavřené nakládání nebo pro uvádění do životního prostředí může pouze osoba s příslušným oprávněním, které se vztahuje na dovážené nebo vyvážené GMO. (§ 25 odst. 3 a 4 zákona)

2. Před dovozem nebo vývozem GMO určených pro uzavřené nakládání nebo pro uvádění do životního prostředí je dovozce, popřípadě vývozce, povinen oznámit dovoz nebo vývoz nejméně 5 dnů předem písemně nebo elektronickou poštou Ministerstvu životního prostředí, odbor environmentálních rizik a ekologických škod, Vršovická 65, 100 00 Praha 10,

identifikátor datové schránky: 9gsaax4, e-mailová adresa: gmo@mzp.cz. (§ 25 odst. 5 zákona)

3. Průvodní dokumentace musí obsahovat dokumenty uvedené v bodě A. 2. a navíc ještě:

- ověřenou kopii povolení pro uzavřené nakládání nebo povolení pro uvádění do životního prostředí, popřípadě potvrzení oprávnění k uzavřenému nakládání 1. nebo 2. kategorie rizika,
- kopii havarijního plánu, nejedná-li se o uzavřené nakládání 1. kategorie rizika.

(§ 25 odst. 8 zákona)

Upozornění:

- Pro přepravu GMO, včetně GMO určených pro uzavřené nakládání nebo pro uvádění do životního prostředí, platí povinnost označování podle § 11 zákona.
- Oznámení o dovozu nebo vývozu nenahrazuje oznámení uzavřeného nakládání podle § 16 zákona. Pokud GMO, které mají být dovezeny, nejsou zahrnuty v oprávnění k uzavřenému nakládání, je třeba podat oznámení podle § 16 zákona.

C. Dovoz a vývoz GMO povolených pro uvádění na trh

1. Pokud je GMO schválen pro uvedení **na trh** v EU, není k jeho dovozu nebo vývozu potřeba žádné další povolení z hlediska nakládání s GMO.

Přehledy GMO povolených pro uvádění **na trh** jsou zveřejněny na:

http://ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm

http://gmoinfo.jrc.ec.europa.eu/gmc_browse.aspx

Upozornění:

- V případě GMO schválených pro uvedení na trh v EU platí povinnost označování podle nařízení (ES) 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech, případně, pokud se nejedná o potraviny nebo krmiva, je označování dáno nařízením (ES) 1830/2003 a rozhodnutími o povolení uvedení na trh konkrétních GMO, vydanými podle těchto nařízení.

Přeshraniční pohyb uvnitř Evropské unie není dovoz a vývoz. Přepravu GMO určených pro uzavřené nakládání nebo uvádění do životního prostředí v rámci EU je možné uskutečnit následovně:

Osoby, které hodlají přepravovat GMO v Evropské unii, jsou povinny tuto skutečnost uvést v oznámení o uzavřeném nakládání, popřípadě v žádosti o uvádění do životního prostředí nebo žádosti o uzavřené nakládání 3. a 4. kategorie.

Musí být specifikovány podmínky této přepravy:

- a) buď bude přeprava zajištěna společností, která má oprávnění pro tuto činnost (World Courier Czech Republic spol. s r.o., AnLab, s.r.o., PMTtrans - Michal Pinkas, Ing. Albert Weber – Semed, Velaz, s.r.o., GO!Express&Logistics, s.r.o.).
- b) nebo bude přeprava zajištěna vlastním dopravním prostředkem, pracovníkem proškoleným v nakládání s GMO.